

Misno slavlje u spomen na herojsku obranu hrvatskih ognjišta i kaštela Gvozdansko

NEDJELJA, 12 SIJEČANJ 2014 20:49

Misno slavlje u spomen na 436. obljetnicu herojske obrane hrvatskih ognjišta i kaštela Gvozdansko te slavne pogibelji branitelja ove utvrde, 13. siječnja 1578. godine, održano je u nedjelju 12. siječnja u župnoj crkvi Sv. Filipa i Jakova u Gvozdanskom. Misu je predvodio šibenski biskup Ante Ivas u zajedništvu s domaćim biskupom Vladom Košićem, kancelarom Sisačke biskupije mons. Markom Cvitkušićem, domaćim župnikom preč. Stjepanom Filipcem i brojnim svećenicima. Uz domaće vjernike obilježavanju ovog jedinstvenog događaja u hrvatskoj povijesti odazvali su se i predstavnici Hrvatske vojske, branitelji, predstavnici udruga proizašlih iz Domovinskog rata i brojni hodočasnici pristigli iz cijele Hrvatske.

Na početku sve okupljene je pozdravio biskup Košić. Posebno pozdravljajući biskupa Ivasa, biskup Košić je istaknuo kako je on poznati hrvatski domoljub i pastir vjernog puka, kojeg on voli i kojemu je stalo do njegove sudbine, što svjedoči i njegov dolazak u ovo povijesno mjesto.

Govor biskupa Košića

U homiliji biskup Ivas je istaknuo kako nije čudo da povijest naše Crkve i naroda, kao i povijest mnogih kršćanskih naroda, protiče u znaku Kristova života, istine i puta koji je on živio i njegove Crkve koju je ustanovio da na njegovoj Riječi gradi bolji svijet i Kraljevstvo Božje na zemlji. „Zahvalni smo Bogu za bogatu kršćansku kulturu na kojoj je i Hrvatski narod vjekovima gradio svoj kršćanski, katolički i nacionalni identitet. Ponosni smo na velika kulturna, materijalna i još više duhovna dobra i bogatstva našega naroda, koja smo vjerno i herojski, često puta mučenički stvarali i čuvali, branili i sačuvali sve do naših dana i što vjerujemo da nam i danas Kristov nauk i primjer, može biti čvrst i pouzdan temelj za mudru izgradnju naše sadašnjosti i budućnosti *pa i kad navale bujice i vihori, ta kuća ostaje i ne ruši se, jer je utemeljena na stijeni, obećao je Isus*“, rekao je biskup te u nastavku istaknuo kako jednako tako nije čudo da je cijela povijest našeg naroda u znaku Kristova križa, pod kojim je i naš narod prolazio svoje teške, Getsemanske ure i krvave križne putove, živio vremena teških pitanja, koja je postavljao svijetu i Bogu onako kako je Isus pitao Oca u krvavom znoju pod maslinama: „Da li je moguće da me mimoide čaša ova, Oče?“. „Postavljali smo ih i u vremenima teških narodnih lutanja, nesnalaženja, nesloge, razdora, izdajničkih Judinih poljubaca, teških borbi i lažnih optužbi od svoje vlastite djece i roda, a još više od izroda, od svojih glavara narodnih i svećeničkih. U vremenima kad su ga izvodili na sudove Pilatima, tuđincima, nasilnicima i lopovima svjetskim i optuživali ga kao zločinački, genocidan, teroristički, fašistički, klerofašistički ustaški narod sa 'živom ustaškom gujom u njedrima', kako i danas neki kažu.“ Biskup je poručio i kako Gvozdansko, danas na dan Krštenja Gospodnjega, ponovno poručuje nama koji smo krštenjem ušli u Kristovu smrt i uskrsnuće, da se ne smije uzmicati ni bježati. „Zabrinjavajuća je istina da svijet koga vole zvati 'napredni' postaje sve više svijet velikih uzmaka i bjegova od istine i ljubavi, od pravednosti, od odgovorne slobode. Bježimo od sebe, od drugih, od svojih obitelji, od svoga naroda, bježimo od Boga živoga, od njegove Crkve i sve više stvaramo iluziju prividne i lažne sigurnosti koja postaje najveća nesigurnost od koje sve više u strahu pati cijelo čovječanstvo i uvlači se i u naš Hrvatski narod, u nas vjernike“, upozorio je biskup Ivas te se zapitao postajemo li sve više malodušni, malovjerni bez životne i djelatne vjere? „Istina je da treba bježati od zla i napasti Zloga, od sila i opsjednuća Đavolskih koje kao da sve više zauzimaju maha. Ali, ima vremena kad ne smije biti uzmaka, kad se ne smije bježati bez obzira na cijenu. To su

vremena kad se nasrće na našu vjeru i pouzdanje u Boga, na njegovu istinu i ljubav, na njegove zakone i zapovijedi. Ne smije biti uzmaka pred napadima na naše obitelji i djecu. Ne uzmiče se kada je napadnuta Domovina, njeni branitelji i graditelji. Naš Gospodin nije uzmičao ni pred križem. Mnogi su ga slijedili, kao i Gvozdanski mučenici i unatoč smrti pobijedili! Zahvaljujući njima *'još smo tu na tvrdoj siki!'*

Nakon mise nazočni su se u koloni zaputili do spomen-križa žrtvama Gvozdanskog. Na početku komemoracije kod križa, molitvu za duše svih branitelja i žrtava Gvozdanskog, uključujući i one iz Drugoga svjetskog rata te Domovinskoga rata, predmolio je biskup Košić.

Vijence i svijeće kod spomenika su položili predstavnici lokalnih vlasti, braniteljskih udruga iz više gradova, te predstavnici kulturnih i povijesnih udruga, a po prvi puta, ove je godine ispred utvrde Gvozdansko u čast žrtava zapaljen „Plamen slobode“.

Na ovogodišnjoj su misi i komemoraciji sudjelovali i gardisti Počasno-zaštitne bojne Oružanih snaga RH-a, nazočili su i izaslanik Predsjednika RH g. Vlado Marić, zamjenik županice Sisačko-moslavačke županije g. Zdenko Vlahovac, izaslanik gradonačelnika Grada Zagreba g. Miodrag Demo, umirovljeni general zbora Josip Lucić, umirovljeni policijski general MUP-a RH g. Stjepan Vuković, predsjednik Udruge 2. gardijske brigade „GROMOVI“ g. Mile Krišto, predsjednik Koordinacije udruga branitelja Grada Zagreba g. Vladimir Šikić i predstavnici Koordinacije g. Miljenko Bađun i g. Ivica Matošević, članovi predsjedništva Hrvatskog žrtvoslovnog društva g. Ante Beljo i g. Željko Tomašević, predsjednik Udruge Macelj 1945. dr. Stjepan Bačić, javni djelatnici g. Damir Borovčak, koji je prvi započeo ova okupljanja i pisac je knjige o Gvozdanskom i dr. Milan Kujundžić, te brojni drugi.

Široj javnosti još je uvijek malo poznat povijesni značaj Gvozdanskog. U vrijeme stoljetnih borbi sa Osmanlijskim carstvom, na području Sisačke biskupije, posebno značenje ima herojska obrana kaštela u Gvozdanskom. U više navrata Turci su neuspješno napadali ovu utvrdu: 1561., 1574., 1576. i zatim u jesen 1577. ponovno započinje opsada, kojoj su branitelji odolijevali do posljednjeg daha, sve do 13. siječnja 1578. godine. Nakon tromjesečne opsade, kada su Turci ušli u grad svi branitelji ležali su na svojim položajima smrznuti i mrtvi, a u gradu nije bilo ni hrane, ni vode, ni streljiva, ni ogrjeva. Ovim prizorom bio je potresen i sam turski vojskovođa Ferhat-paša, kojega je zadivila hrabrost posade koja je radije izginula, nego se predala. Turski je vojskovođa iz poštovanja zapovjedio je da se dovede katolički svećenik i osigura kršćanki ukop, a mještane Gvozdanskog je oslobodio plaćanja poreza.